

www.szkola-dabar.pl**WYKŁADOWCY: Ks. dr hab. ADAM KUBIŚ, Ks. dr KRZYSZTOF NAPORA scj****TERMIN: 30.06-11.07.2025****CENA ZAWIERA:**

- Przelot samolotem na trasie: Warszawa – Stambuł – Gaziantep, Kars – Stambuł – Warszawa. loty z przesiadką, linie lotnicze: *Turkish Airlines*,
- bagaż podręczny max.: 8 kg o wymiarach (55 cm wys. x 40 cm szer. x 23 cm dł.),
- bagaż rejestrowany max.: 23 kg o wymiarach (wys. + szer. + dł.) = 158 cm,
- przejazd autokarem turystycznym na terenie Turcji, bez toalety,
- ubezpieczenie KL – koszty leczenia: 40 tys. euro (obejmujące także nagłe pogorszenie stanu zdrowia spowodowane chorobą przewlekłą) i NNW – następstwa nieszczęśliwych wypadków: 4 tys. euro,
- ubezpieczenie obejmuje ochroną zachorowanie na COVID podczas wyjazdu,
- noclegi w hotelach klasy turystycznej (9 nocy w hotelach 5*, 2 noce w hotelu 4*) pokoje standard 2-osobowe z łazienkami,
- wyżywienie: śniadania i obiady zgodnie z programem,
- opiekę polskojęzycznego pilota w czasie pobytu w Turcji,
- składka na Turystyczny Fundusz Gwarancyjny,
- składka na Turystyczny Fundusz Pomocowy,
- system Tour Guide.

CENA NIE ZAWIERA:

- **opłata 220 euro/os.** – opłata obowiązkowa, płatna u pilota w dniu rozpoczęcia pielgrzymki. Obejmuje koszty dewizowe związane z realizacją programu jak np.: bilety wstępów do zwiedzanych miejsc, rejsy po jeziorze, opłata za przewodników lokalnych, parkingi, opłaty drogowe, opłaty klimatyczne w hotelach itp.
- napiwki dla pilota, kierowcy i przewodnika tureckiego nie są wliczone w cenę, nie są obowiązkowe, ale są mile widziane i świadczą o zadowoleniu z usług tych osób. .

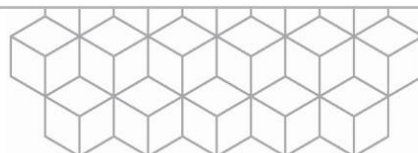
DODATKOWE USŁUGI – dla chętnych, płatne:

- dopłata do pokoju jednoosobowego **800 euro/os.** - dostępność do potwierdzenia przez biuro,
- napoje do posiłków takie jak soki, drinki, alkohol, wody gazowane,
- ubezpieczenie od kosztów rezygnacji – należy zgłosić do biura bezpośrednio przy podpisaniu umowy,
- prywatne wydatki i inne nieobjęte programem,
- taca na Mszach Świętych,
- WYCIECZKA FAKULTATYWNA NIEOBJĘTA PROGRAMEM: WYJAZD NA GÓRĘ **NEMRUT (CENA 65 EURO)**

CENA/OS.: Grupa licząca minimum **48** do **51** osób:**1 495 euro + 2 700 zł****Biuro Podróży MATTEO TRAVEL**

📍 ul. W. Reymonta 12 a,
35-210 Rzeszów
🕒 pon. - pt. 8:00 - 16:00

☎ (+48) 504 189 508
@ biuro@matteotravel.pl
🌐 www.matteotravel.pl

1. Dzień pon. 30.06.2025 PRZELOT / WARSZAWA – GAZIANTEP

Spotkanie na lotnisku Chopina w Warszawie o godz. 08:00. (Dla chętnych Msza w kaplicy lotniskowej o godz. 7:15). Odprawa na lotnisku. Wylot o godz. 10:25. Przelot do Gaziantep z przesiadką w Stambule. Przyłot do Stambułu o godzinie 14:10, wylot o godz. 17:55. Przyłot do Gaziantep o godz. 19:40. Po odebraniu bagażu i odprawie paszportowej, przejazd do hotelu w Gaziantep. Obiadokolacja i nocleg.

2. Dzień wt. 01.07.2025 GAZIANTEP

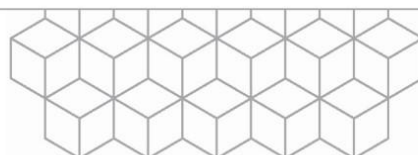
Msza Święta. Śniadanie. Zwiedzanie **Muzeum Mozaiki Zeugma** w Gaziantep. Zgromadzono tam zapierające dech w piersiach mozaiki, znalezione podczas wykopalisk w starożytnym mieście Zeugma. Ta instytucja to jedno z najważniejszych muzeów mozaiki na świecie. Zgromadzone tam mozaiki różnią się od siebie pod względem przedstawionych motywów, palety kolorów, a także liczby użytych tesserów (kamieni mozaikowych) na metr kwadratowy. Dzieła w muzeum eksponowane są tak, aby ułatwić odbiorcy wniknięcie w ich pierwotne przeznaczenie, tj. oryginalny kontekst. Z tej racji prezentowane są w otoczeniu elementów architektury i sztuki z danego okresu; osadzone są zatem w przestrzeni wystawowej zgodnie ze swoim dawnym przeznaczeniem. Oprócz słynnej na całym świecie mozaiki „Cygańskiej Dziewczyny” (Çingene Kiz Mozaigi), w bogatej kolekcji muzeum znajduje się wykonana z brązu rzeźba Marsa, boga wojny oraz kompozycje „Porwanie Europy” oraz „Eros i Psyche”. Po zwiedzaniu muzeum mozaik czas wolny (lunch we własnym zakresie). Następnie zwiedzanie **zamku w Gaziantep** (turecki: Gaziantep Kalesi), znajdującego się na szczycie kopca w centrum miasta. Pierwotnie używany jako punkt obserwacyjny w czasach Imperium Hetyckiego, a został rozbudowany w okresie panowania Rzymian. Zamek został poważnie uszkodzony przez trzęsienia ziemi w lutym 2023 r. Czas wolny na Bakırcılar Çarşısı (bazar miedziany).

3. Dzień śr. 02.07.2025 SANLIURFA (URFA)

Msza Święta. Śniadanie. Wyjazd z Gaziantep do Sanliurfa. Przejazd przez rzekę Eufrat, przystanek w Birecik (Ptasi Park) nad Eufratem. Przejazd do Sanliurfa (Urfa). Zwiedzanie Muzeum Archeologicznego, kamiennej rzymskiej Nekropolii, Świętej Sadržawki Abrahama i Meczetu Halilest Rahama w Urfie. Według tradycji Şanlıurfa (starożytna Edessa) była pierwszym miastem założonym po mitologicznym potopie, niegdyś zamieszkała w większości przez Asyryjczyków i Ormian. W starożytności Edessa była duchową i intelektualną stolicą chrześcijaństwa syryjskiego. To tutaj funkcjonowała słynna szkoła teologiczna kierowana przez św. Efrema, zwanego „Harfą Ducha Świętego.” Dziś możemy zobaczyć w mieście dwa zbiorniki wodne – Balıklıgöl i Ayn Zeliha Gölü, które również pojawiają się w biblijnych legendach i kiedyś stanowiły baseny przy pogańskich świątyniach. W pobliżu także znajduje się sadzawka Abrahama (którą nawiedzimy) oraz meczet zbudowany na miejscu kościoła z VI wieku, historyczny zajazd Gümrük Han oraz ruiny zamku z II-III w. p.n.e. (które zobaczymy z oddali). Będziemy mieć też czas wolny na indywidualną modlitwę w Grocie proroka (Abrahama). Niektórzy uważają, że Urfa (Edessa) winna być identyfikowana z Ur Chaldejskim, z którego wyruszył Abram/Abraham do Ziemi Obiecanej, Kanaanu.

Przejazd do hotelu w Urfa. Kolacja. Nocleg.

4. Dzień czw. 03.07.2025 GÖBEKLITEPE TEPE – KARAHAN TEPE – HARRAN

Msza Święta. Śniadanie. Wykład w hotelu lub w plenerze. Zwiedzanie: Göbekli Tepe, Karahan Tepe, Harran. **Karahan Tepe** i **Göbekli Tepe** to dwa stanowiska archeologiczne znane jako najstarsze miejsce kultu stworzone przez człowieka, bo aż ok. 10 tys. lat p.n.e.! Dzięki nim wejdziemy na chwilę w tajemnice świata neolitycznego. Göbekli Tepe w całości zostało wpisane na listę UNESCO. Natomiast w starożytnym mieście **Harranie** zobaczymy charakterystyczne stożkowe domy niespotykane w innych częściach kraju, ruiny uniwersytetu, jednego ze starszych meczetów w Turcji (VIII wiek) oraz zamku i murów miejskich. To właśnie tutaj, czyli w biblijnym Charanie zamieszkiwali biblijni patriarchowie **Abraham** i **Jakub** oraz biblijne matriarchinie **Sara, Rebeka, Lea i Rachela**. Powrót do hotelu. Kolacja. Nocleg

5. Dzień pt. 04.07.2025 GÓRA NEMRUT – ADIYAMAN

Msza Święta. Śniadanie. Wykład. Dojazd do Adiyaman i czas wolny na obiad we własnym zakresie. Zakwaterowanie w hotelu.

Fakultatywnie dla chętnych (opłata dodatkowa 65 euro):

Późnym popołudniem wyjazd wynajętymi busami na **Górze Nemrut**. Podczas podróży na szczyt góry zwiedzimy: (1) rzymską fontannę z okresu miasta Perre (Pirin), (2) Karakus Tumulus (pomnik grobowy dla królowej Isias z Kommageny), (3) czynny most rzymski z II wieku (Cendere), (4) Arsameia (Stary Zamek) siedziba i sanktuarium królestwa Kommageny. Kolacja. Po kolacji przy zachodzącym słońcu wejdziemy (około pół godziny pieszo) na Górze Nemrut (2134 m n.p.m.) i obejrzymy kurhan (którego zagadki do dziś nie

rozwikłano), gigantyczne posągi i płaskorzeźby zbudowane przez Antiocha I, legendarnego króla Królestwa Kommageny w I wieku p.n.e. Późny powrót do hotelu w Adiyaman (około 23:00 – 0:00). Nocleg.

6. Dzień sob. 05.07.2025 ADIYAMAN – DIYARBAKIR – MARDIN

Śniadanie. Wyjazd do Diyarbakir. **Diyarbakir** (starożytna Amida) to miasto w południowo-wschodniej Turcji. Mimo tego, że obecnie zamieszkałe jest w większości przez muzułmanów, znaleźć tu można przedstawicieli chrześcijańskich wyznań, którzy kiedyś liczniej zamieszkiwali te tereny. Diyarbakir współcześnie kojarzy się z niepokojami turecko-kurdyjskimi. Niewiele osób zdaje sobie jednak sprawę z tego, że to miasto zostało założone około 5 tys. lat temu i od tego czasu jest nieprzerwanie zamieszkałe. Od IV w. znajdowała się tutaj siedziba biskupstw Kościoła Nestoriańskiego oraz Syriackiego Kościoła Ortodoksyjnego. Nadal mieszkają tutaj przedstawiciele Syriackiego Kościoła Ortodoksyjnego, Chaldejczycy oraz Ormianie. Czasem aż trudno uwierzyć, że w takich miejscach chrześcijaństwo kwitło na długo przedtem zanim dotarło do Polski (966). Warto również pamiętać, że w 1900 roku chrześcijanie w tym mieście stanowili około 60% mieszkańców. Teraz pozostało jedynie kilkanaście rodzin. W tym mieście zatrzymamy się w trzech kościołach (poniżej opis), aby poznać

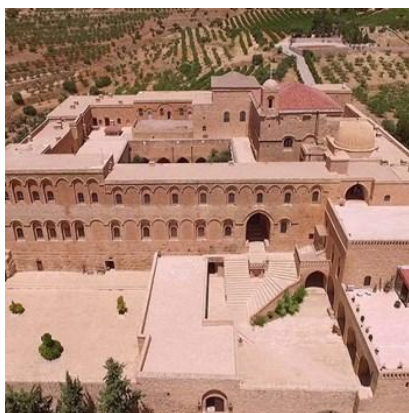

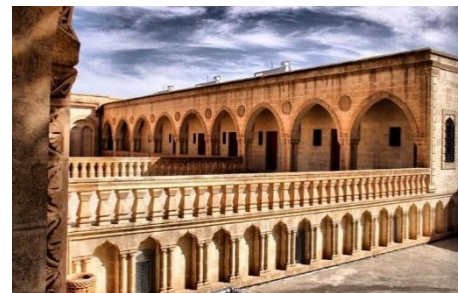
życie współczesnych chrześcijan wśród świata muzułmańskiego. W jednym z tych kościołów będziemy celebrować Mszę Świętą.

- **Kościół Matki Bożej** to świątynia należąca do przedstawicieli Syriackiego Kościoła Ortodoksyjnego, czyli jednego z Kościołów Wschodu, który wyodrębnił się po odrzuceniu postanowień Soboru Chalcedońskiego (451 r.). Głową tego Kościoła jest syryjski patriarcha Antiochii rezydujący w Damaszku. Kościół Matki Bożej został zbudowany na miejscu pogańskiej świątyni i jego pierwsze ślady pochodzą z III w. Znajdują tam relikwie św. Tomasza Apostoła oraz grób jednego z największych teologów Syriackiego Kościoła Ortodoksyjnego, biskupa Jakuba z Sarug (452-521).
- **Kościół Świętego Cyriaka** to drugi chrześcijański kościół w tej miejscowości i należy do Chaldejczyków. Powstał on w wyniku ponownego powrotu do łączności z Rzymem części Kościoła nestoriańskiego. W ten sposób powstał Chaldejski Kościół Katolicki. W Diyarbakir znajduje się jedna z diecezji tego Kościoła. Świątynia, która znajduje się w tym mieście, pochodzi z IV w.
- **Kościół św. Giragos** lub kościół **Surp Giragos** to zabytkowa świątynia należąca do Ormiańskiego Kościoła Apostolskiego. Jest to największy kościół ormiański na Bliskim Wschodzie. Kościół został skonfiskowany przez rząd turecki w 2016 roku. Po remoncie kościół został ponownie otwarty dla zwiedzających 7 maja 2022 roku. W tym mieście znajduje się również chrześcijański cmentarz, który po każdej próbie renowacji niszczony jest przez „nieznanych sprawców”. Jest to chyba jeden z największych problemów chrześcijańskich budowli sakralnych w Turcji: co jakiś czas ulegają dewastacji albo próbie dewastacji, mającej nawet czasem znamiona profanacji. Następnie przejazd do Mardin. Zakwaterowanie w hotelu w Mardin. Kolacja. Nocleg.

7. Dzień niedz. 06.07.2025 MARDIN – MIDYAT

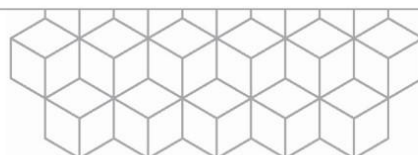
Śniadanie. Zwiedzanie Mardin. Klasztor Deyrulzafaran. Kolejnego dnia po śniadaniu zwiedzamy Mardin – miasto wielu wyznań i kultur, artukidzkiej architektury oraz symbol południowo-wschodniej Turcji. Magiczne kamienne miasto znajdujące się w pobliżu historycznego Jedwabnego Szlaku zostało w całości wpisane na listę UNESCO. Zaczynamy od syryjskiego **klasztoru Mor Hananyo** (turecki : Deyrulzafaran Manastırı), czyli **Klasztorze Świętego Ananiasza**. To ważny syryjski klasztor prawosławny położony trzy kilometry na południowy wschód od Mardin , w syryjskim regionie kulturowym znanym jako Tur Abdin . Klasztor Mor Hananyo był siedzibą Syryjskiego Kościoła Ortodoksyjnego od ok. 1160 do 1932 roku. Klasztor znany jest też pod przydomkiem **Klasztor Szafranowy**, którego nazwa wywodzi się od ciepłego koloru jego kamienia. Kultura ortodoksyjna syryjska skupiała się w dwóch klasztorach w pobliżu Mardin (na zachód od Tur Abdin), Mor Gabriel i Deyrulzafaran. Przejazd do **Midyat**. Czas wolny na obiad we własnym zakresie. Następnie zwiedzanie wspomnianego powyżej **klasztoru Mor Gabriel**. Został on założony w 397 roku i jest obecnie najbardziej prężnym klasztorze Syryjskiego Kościoła Ortodoksyjnego w Turcji. Powrót do Mardin i zwiedzanie Starego Miasta. Pospacerujemy uliczkami starego miasta przechodząc przez ‘podziemne przejścia’ zwane *abbarami*, odwiedzamy XII-wieczny Wielki Meczet. Dotrzemy także do przepięknego budynku Medresy Kasimiye. Kolacja. Nocleg.

Biuro Podróży MATTEO TRAVEL

📍 ul. W. Reymonta 12 a,
35-210 Rzeszów
🕒 pon. - pt. 8:00 - 16:00

☎ (+48) 504 189 508
@ biuro@matteotravel.pl
🌐 www.matteotravel.pl

8. Dzień pon. 07.07.2025 MARDIN – VAN

Msza Święta. Śniadanie. Wyjazd z Mardin do Van (przekroczenie rzeki Tygrys). Ten dzień w całości (z krótkimi postojami) spędzimy w autokarze, gdyż mamy do przejechania ponad 400 km. W autokarze wysłuchamy kolejnego wykładu o patriarchach Starego Testamentu. Zakwaterowanie w hotelu w Van. Kolacja. Nocleg.

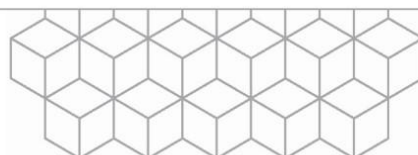
9. Dzień wt. 08.07.2025 JEZIORO VAN

Msza Święta. Śniadanie. Zwiedzanie okolic **Jeziora Van**: rejs na **wyspę Akdamar**. Jest to jedna z największych wysp w południowej części słonego Jeziora Wan. Na wyspie stoi zabytkowy ormiański kościół Krzyża Świętego z X wieku z cennymi freskami, zbudowany przy dawnej rezydencji dynastii Artsrunidów z X wieku. Kościół był w latach od 1116 do 1895 siedzibą patriarchatu Ahtamar Apostolskiego Kościoła Ormiańskiego. W 1915 roku podczas ludobójstwa Ormian kościół i zabudowania klasztorne zostały znacznie zniszczone. W latach pięćdziesiątych XX wieku wyspa była wykorzystywana jako poligon wojskowy, a część tysiącletnich zabudowań klasztornych uległa dalszej degradacji. W latach 2005–2006 przeprowadzono renowację zabytku finansowaną przez Ministerstwo Kultury Turcji. Obecnie pełni funkcje muzealne. W 2013 roku na terenie katedry odbył się w wodach jeziora Wan chrzest grupy ormiańskich chłopców – po raz pierwszy od czasu ludobójstwa Ormian.

Zobaczy również małą **wyspę Carpanak**. Obecnie jest niezamieszкана, ale dawniej znajdował się na niej ormiański **klasztor o nazwie** Ktuts (Klasztor św. Jana Chrzciciela). Dziś możemy zobaczyć już jego ruiny. Zgodnie z tradycją, klasztor został założony w IV wieku przez św. Grzegorza Oświeciciela po jego powrocie z Rzymu. Znajdowała się w nim ręka Jana Chrzciciela, która była przechowywana w relikwiarzu, który obecnie znajduje się w Ormiańskim Patriarchacie Jerozolimy. Pierwsze historyczne zapisy odnoszące się do klasztoru pochodzą z XV wieku, kiedy to był znany ze swojego skrytorium. Rękopisy z tego okresu są przechowywane w Matenadaran w Erywaniu w Armenii. Klasztor został najprawdopodobniej zniszczony przez trzęsienie ziemi w 1648 roku, a następnie odbudowany w XVIII wieku dzięki funduszom mieszkańców Bagesh. Stał się jedną z dwóch siedzib diecezji Lim i Ktuts. Powrót do hotelu w Van. Kolacja. Nocleg.

10. Dzień śr. 09.07.2025 PARK ARKI NOEGO – KARS

Msza Święta. Śniadanie. Wyjazd z Van w kierunku Kars. Po drodze zobaczymy **wodospady Muradiye**, które mają około 10 metrów wysokości i tworzą niewątpliwie malownicze miejsce. A można je podziwiać zarówno z góry, jak i z dołu. Wodospady Muradiye zasilają rzekę Yaniktar, która wpada do **jeziora Van**. Następnie przejeżdżając przez typowo kurdyjskie wioski dotrzemy do **Durupinar**, czyli **Parku Arki Noego** położonego u podnóża góry Ararat. Został objęty ochroną 17 września 1987 roku przez rząd Turcji na podstawie hipotezy wysuniętej przez amerykańskiego podróżnika Rona Wyatta oraz badaczy z tureckiego Uniwersytetu im. Atatürka: odkryta w okolicy góry Ararat skamieniała formacja

w kształcie statku miałyby być biblijną arką Noego. Rząd otworzył w jej pobliżu muzeum opisujące historię badań nad tym obiektem oraz wnioski Wyatta i innych badaczy. Kolejnym naszym punktem dnia będzie przejazd nad jezioro rybne, gdzie rozpościera się piękny widok na **Górze Ararat** (Górze Noego). Zakwaterowanie w hotelu w Kars. Kolacja. Nocleg.

11. Dzień czw. 10.07.2025 KARS – ANI [STOLICA KRÓLESTWA ARMENII]

Msza Święta. Śniadanie. Wykład. Podróżując przez tureckie stepy, zbliżając się do granicy z Armenią, natkniemy się na miejsce, które, choć dziś w ruinach, wciąż opowiada fascynującą historię o dawnej świętości i potędze. Mieście **Ani**, czyli zaginionym **mieście 1001 kościołów**, które niegdyś tętniło życiem jako ważny ośrodek kulturalny, religijny i handlowy na Jedwabnym Szlaku; średniowieczna stolica

Królestwa Armenii rywalizująca z Konstantynopolem i Bagdadem. Dziś ruiny miasta przyciągają podróżników, historyków i miłośników architektury z całego świata, oferując unikalne spojrzenie na historię Armenii i Turcji. Ani było niegdyś ważnym miejscem spotkań wielu kultur i religii. To miasto, położone na skrzyżowaniu wielkich szlaków handlowych, miało w sobie niezwykłą atmosferę różnorodności. Liczne kościoły, meczety i inne budowle sakralne ukazują, jak złożone były losy Ani oraz jak wiele wpływów

przenikało to miejsce na przestrzeni wieków. Dziś wędrując po ruinach Ani, można niemal poczuć echo dawnej świętości, a także docenić kunszt dawnych budowniczych, którzy stworzyli architektoniczne cuda. Kolacja w hotelu w Kars, a wieczorem spotkanie podsumowujące.

12. Dzień pt. 11.07.2025 POWRÓT / KARS – WARSZAWA

Msza święta. Śniadanie. Przejazd na lotnisko. Odprawa. Wylot z Kars o godz. 11:30. Przelot do Warszawy z przesiadką w Stambule. Przyłot do Stambułu o godz. 13:55, wylot o godz. 16:45. Przyłot do Warszawy na lotnisko Chopina o godz. 18:10. Odbiór bagaży. Zakończenie kursu.

UWAGA!

- Ze względu na ilość zwiedzanych miejsc oraz odległość, wykłady odbywać się będą także, w czasie przejazdu autokarem.
- Zastrzegamy sobie możliwość zmian w programie na zasadzie przedstawień kolejności zwiedzania lub zmian wynikających z dokonanych przez linię lotniczą zmian w rozkładzie rejsów.
- Zastrzegamy sobie możliwość odwołania wyjazdu w przypadku niezebrania minimalnej liczby wymaganych osób.
- Zastrzegamy sobie możliwość zmiany w programie wynikających z działania siły wyższej.
- Cena może ulec zmianie po podniesieniu podatku lub innych gwałtownych wzrostów cen np. paliwa/ paliwa lotniczego (spowodowanych czynnikami zewnętrznymi).

Biuro Podróży MATTEO TRAVEL

📍 ul. W. Reymonta 12 a,
35-210 Rzeszów
🕒 pon. - pt. 8:00 - 16:00

☎ (+48) 504 189 508
@ biuro@matteotravel.pl
🌐 www.matteotravel.pl

